

Številka: Up-475/15-14

Datum: 12. 12. 2017

ODLOČBA

Senat Ustavnega sodišča je v postopku odločanja o ustavni pritožbi dr. Rudolfa Hoehna Sarica, Združene države Amerike, ki ga zastopata mag. Pavla Sladič Zemljak in dr. Jorg Sladič, odvetnika v Ljubljani, na seji 12. decembra 2017

odločil:

- 1. Točka II izreka sodbe Upravnega sodišča št. I U 1329/2014 z dne 3. 2. 2015 se razveljavi in zadeva se vrne temu sodišču v novo odločanje.**
- 2. Pritožnik sam nosi svoje stroške postopka z ustavno pritožbo.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Upravno sodišče je z izpodbijano II. točko izreka sodbe zavrnilo tožbo zoper odločitev upravnega organa prve stopnje o zavrnitvi zahteve za denacionalizacijo premoženja, ki je bilo podržavljeno pritožnikovi materi. Pritrdilo je presoji, da pritožnik skladno z drugim odstavkom 10. člena v zvezi z 12. členom Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 31/93, 65/98 in 66/2000 – v nadaljevanju ZDen) ni upravičen do denacionalizacije, ker je imela njegova mati za podržavljeno premoženje pravico dobiti odškodnino od Republike Avstrije na podlagi Pogodbe o poravnavi škode izgnancem, preseljencem in pregnancem, o ureditvi drugih finančnih vprašanj in vprašanj s socialnega področja (t. i. Finančna in izravnalna pogodba – v nadaljevanju FIP),¹ ki sta jo 27. 11. 1961 sklenili Zvezna republika Nemčija in Republika Avstrija, ter zakonov, ki jih je na podlagi te pogodbe sprejela Republika

¹ *Vertrag zwischen der Republik Österreich und der Bundesrepublik Deutschland zur Regelung von Schäden der Vertriebenen, Umsiedler und Verfolgten, über weitere finanzielle Fragen und Fragen aus dem sozialen Bereich (Finanz- und Ausgleichsvertrag, BGBl, št. 76/62).*

Avstrija (v nadaljevanju izvedbeni predpisi).² Sklicujoč se na stališča, ki jih je Vrhovno sodišče sprejelo v sodbi št. X Ips 85/2013 z dne 27. 11. 2014, je sodišče navedlo, da navedeni pravni akti urejajo odškodovanje za premoženje, ki je bilo podržavljeno na območju nekdanje Jugoslavije, in zato pomenijo pravni vir, ki ga je treba upoštevati pri presoji, ali je imela oseba, ki uveljavlja upravičenja na podlagi ZDen, pravico dobiti odškodnino za odvzeto premoženje od tuje države v smislu drugega odstavka 10. člena ZDen. Na podlagi stališča, po katerem za presajo, da je ta okoliščina podana, zadošča že, če je obstajala (četudi le načelna) pravica do odškodnine od tuje države, je Upravno sodišče ocenilo, da je pritožnikova mati imela pravico dobiti odškodnino na podlagi FIP in izvedbenih predpisov že zato, ker je spadala v krog oseb, ki so bile kot upravičenci do odškodnine na podlagi FIP določene v Prilogi 1 te pogodbe. Zato upravnima organoma ni bilo treba ugotavljati, ali je pritožnikova mati izpolnjevala pogoje, ki so jih za priznanje pravice do odškodnine določali izvedbeni predpisi. Vrhovno sodišče je pritožnikovo revizijo zoper sodbo Upravnega sodišča s sklepom zavrglo kot nedovoljeno.

2. Pritožnik v ustavni pritožbi, s katero izpodbija obe sodni odločbi, zatrjuje kršitev pravic iz drugega odstavka 14. člena, 22., 23. in 33. člena Ustave, prvega odstavka 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP) in 1. člena Prvega protokola k EKČP. Upravnemu sodišču med drugim očita, da ga je z razlago, po kateri je za presajo z vidika drugega odstavka 10. člena ZDen bistveno le, da je oseba, ki ji je bilo premoženje podržavljeno, spadala v krog upravičencev iz Priloge 1 FIP, ne glede na to, ali je izpolnjevala v izvedbenih predpisih določene pogoje, glede možnosti uveljavljanja upravičenj iz naslova denacionalizacije brez razumne pravne utemeljitve in v nasprotju z ZDen prikrajšalo za enako obravnavo v primerjavi z drugimi upravičenci do denacionalizacije. Stališču, da za presajo z vidika drugega odstavka 10. člena ZDen ni pomembno, ali je oseba izpolnjevala pogoje za pridobitev odškodnine na podlagi izvedbenih predpisov, očita nelogičnost in arbitrarnost, saj naj bi pomenilo, da je oseba imela pravico dobiti odškodnino, četudi te pravice ni mogla uveljaviti. Pritožnik priglaša svoje stroške v postopku z ustavno pritožbo in Ustavnemu sodišču predlaga, naj povrnitev teh stroškov naloži v plačilo Republiki Sloveniji.

3. Senat Ustavnega sodišča je s sklepom št. Up-475/15 z dne 14. 11. 2017 ustavno pritožbo zoper II. točko izreka sodbe Upravnega sodišča sprejel v obravnavo (1. točka izreka sklepa). O tem je na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Ustavnem

² Sodišče se v zvezi s tem sklicuje na Zakon o razširitvi področja uporabe Zakona o povračilu škode zaradi okupacije z dne 13. junija 1962 (*Erweiterung des Anwendungsbereiches des Besatzungsschäden- und des Kriegs- und Verfolgungssachschädengesetz*, BGBl, št. 176/62), Zakon o povrnitvi škode preseljencem in pregnancem z dne 13. junija 1962 (*Umsiedler- und Vertreibenen- Entschädigungsgesetz*, BGBl, št. 177/62) in Zakon o prijavi premoženjskih škod, ki so nastale zaradi razselitve ali izгона z dne 14. decembra 1961 (*Anmeldegesetz*, BGBl, št. 12/62).

sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) obvestil Upravno sodišče in upravna organa.

B.

4. Pritožnik med drugim zatrjuje, da ga je Upravno sodišče z razlago, po kateri za presojo z vidika drugega odstavka 10. člena ZDen zadošča že, da je oseba, ki uveljavlja upravičenja na podlagi ZDen, spadala v krog upravičencev, določenih v Prilogi 1 FIP, ne glede na to, ali je izpolnjevala v izvedbenih predpisih določene pogoje za priznanje odškodnine, prikrajšalo za enako obravnavo pri uveljavljanju upravičenj na podlagi ZDen v primerjavi z drugimi upravičenci do denacionalizacije. Zato naj bi mu kršilo pravico do enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave

5. Ustavno sodišče je o enakem ustavnopravnem primeru že odločilo z odločbo št. Up-282/15 z dne 5. 10. 2017 (Uradni list RS, št. 59/17). Ustavni pritožbi je ugodilo in izpodbijani sodbi razveljavilo ter zadevo vrnilo v novo odločanje sodišču prve stopnje. Iz enakih razlogov, kot so navedeni v citirani odločbi, je bila z izpodbijano II. točko izreka sodbe Upravnega sodišča tudi pritožniku kršena pravica iz drugega odstavka 14. člena Ustave. Zato je senat v skladu s tretjim odstavkom 59. člena ZUstS odločil, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

6. Ker je senat Ustavnega sodišča izpodbijano odločitev Upravnega sodišča razveljavil že zaradi kršitve pravice iz drugega odstavka 14. člena Ustave, mu očitkov o kršitvah drugih ustavnih pravic ni bilo treba presojati.

7. Pritožnik priglašja tudi svoje stroške postopka z ustavno pritožbo in Ustavnemu sodišču predlaga, naj njihovo povrnitev naloži v plačilo Republiki Sloveniji. V postopku pred Ustavnim sodiščem nosi vsak udeleženec svoje stroške, če Ustavno sodišče ne odloči drugače (prvi odstavek 34. člena ZUstS, ki se po prvem odstavku 49. člena ZUstS uporablja tudi v postopku z ustavno pritožbo). Za drugačno odločitev bi morali obstajati posebni razlogi, ki pa jih pritožnik ne navaja. Senat Ustavnega sodišča je zato odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

C.

8. Senat Ustavnega sodišča je sprejel to odločbo na podlagi tretjega odstavka 59. člena in prvega odstavka 34. člena v zvezi s prvim odstavkom 49. člena ZUstS v sestavi: predsednica senata dr. Špelca Mežnar ter člana dr. Matej Accetto in dr. Jadranka Sovdat. Odločbo je sprejel soglasno.

dr. Špelca Mežnar
Predsednica senata

RS
US